

Arkivsak-dok. 26/01046-1
Saksbehandler Henrik Midtsæter

Saksgang	Møtedato
Formannskapet	07.05.2026
Bystyret	28.05.2026

Saksframlegg

Utvidet skjenking under fotball-VM 2026

Rådmannens innstilling:

1. Med grunnlag i foreslått midlertidig lovendring i alkoholloven § 4-4 (nytt niende ledd) under fotball-VM for herrer 2026 for perioden f.o.m. 11. juni 2026 t.o.m. 19. juli 2026, vedtas følgende endring i Alkoholpolitiske retningslinjer for Flekkefjord kommune 2024-2028:

Maksimal innendørs skjenketid for alkohol i gruppe 1 og gruppe 2 endres til kl. 06.00. Utvidet skjenketid forutsetter at skjenkestedet viser direkte sendte kamper fra fotball-VM for herrer 2026 for sine gjester.

Utvidelsen av maksimal skjenketid avgrenses til netter hvor Norge spiller kamper, og utvidelsen går ikke lenger enn til kampslutt for Norges kamp, inkl. evt. ekstraomganger og straffesparkkonkurranse. Konsum av alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter kampslutt og gjestene må ha forlatt skjenkestedet innen samme tidspunkt.

Skjenkesteder og arrangører som ønsker midlertidig utvidet skjenketid må sende søknad til kommunen innen 4. juni 2026.

Opplysninger om kontrolltiltak skal vedlegges søknaden.

2. Rådmannen gis fullmakt til å fatte enkeltvedtak om midlertidig utvidet skjenketid innenfor rammene av vedtakets punkt 1 og alkoholloven § 4-4. Fullmakten omfatter også rett til å gi dispensasjon i medhold av punkt 4 i Forskrift om skjenketider for øl, vin og brennevin, Flekkefjord kommune, Vest-Agder (FOR-2004-04-01-604).
3. Endringen vist til i punkt 1 gjelder midlertidig for perioden f.o.m. 11. juni t.o.m. 19. juli 2026, og forutsetter at foreslått midlertidig lovendring i alkoholloven § 4-4 blir vedtatt av Stortinget.

Vedlegg

Lenke til Stortingets behandling av lovforslaget:

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak/?p=200278>

Saken kort fortalt:

Saken gjelder utvidet skjenking under fotball-VM 2026.

Bakgrunn

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt på høring et forslag om midlertidig endring i alkoholloven § 4-4, som skal gi kommunene adgang til å fastsette utvidede skjenketider under fotball-VM for herrer sommeren 2026.

Det norske herrelandslaget i fotball har for første gang på 28 år kvalifisert seg til VM. Mesterskapet arrangeres i USA, Canada og Mexico 11. juni – 19. juli 2026. På grunn av tidsforskjellen vil enkelte kamper bli spilt på tidspunkter som ligger utenfor alkohollovens ordinære maksimaltid for skjenking.

For å gjøre det mulig å servere alkohol mens kampene pågår, foreslår departementet et midlertidig unntak fra gjeldende maksimaltid for skjenking.

Formålet med skjenketider er i utgangspunktet å regulere forbruket av alkohol og begrense de samfunnsmessige og individuelle skadene som alkoholbruk kan medføre. Når det likevel foreslås å gi et midlertidig unntak i dette tilfellet, skyldes det at dette er en ekstraordinær hendelse av tidsbegrenset varighet, der flere av kampene finner sted mellom klokken 03.00 og 06.00 norsk tid.

Fotball er Norges mest populære idrett, og fotball-VM for herrer er blant verdens mest sette TV-arrangementer. Dette er fjerde gang det norske herrelandslaget deltar, og det er lang tid siden forrige gang.

Generelt mener departementet at man bør være tilbakeholden med å gjøre midlertidige endringer i alkoholregelverket, ettersom dette kan undergrave helhet og konsistens i alkoholpolitikken. Det midlertidige unntaket som foreslås er ikke ment å skape presedens for senere anledninger. Lovendringen avgrenses derfor til fotball-VM for herrer 2026.

Helse- og omsorgsdepartementet har foreslått følgende tidsavgrensede endring i alkoholloven § 4-4:

«Kommunestyret kan for perioden 11. juni til 19. juli 2026 fastsette skjenketider for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 som avviker fra fjerde ledd annet punktum. Dette kan fastsettes generelt for kommunen eller for det enkelte skjenkested. Avvikende skjenketider kan bare fastsettes for skjenkesteder som viser direktesendte kamper i fotball-VM for herrer 2026 for stedets gjester.»

Kommunene står fritt til å ta stilling til om de vil benytte seg av muligheten til å tillate skjenking utover gjeldende maksimaltid under mesterskapet, men ikke lenger enn til kl. 06.00.

Vurdering

Det fremlagte lovforslaget åpner ikke for en generell utvidelse av maksimal skjenketid. Det åpner for en utvidelse til skjenkesteder som tilbyr direktesendte VM-kamper for sine gjester, og kun for skjenking av alkohol i gruppe 1 og 2, og maksimalt fram til kl. 06.00.

Innenfor dette lovforslaget har den enkelte kommune valgfrihet til å velge ulike løsninger, for eksempel at utvidet skjenking kun gjelder for deler av mesterskapet, kun under Norges kamper, kun til et bestemt

klokkeslett, kun innendørs, at man velger å følge forslaget til lovendring fullt ut, eller at man ikke velger å gjøre endringer i forhold til vanlige skjenketider.

Alkoholloven setter opp de ytre rammene. Innenfor disse rammene har kommunene ansvar for, og frihet til, å utforme sin politikk blant annet gjennom lokale alkoholpolitiske retningslinjer.

Bystyret i Flekkefjord vedtok 1. april 2004 Forskrift om skjenketider for øl, vin og brennevin, Flekkefjord kommune, Vest-Agder (FOR-2004-04-01-604). Forskriften lyder slik:

«1. I medhold av alkohollovens § 4-4 kan skjenking av alkoholholdig drikkevarer foregå til følgende tider:

- a. Øl og vin
Kl. 0600-0200 alle dager
- b. Brennevin
Kl. 1300-0200 alle dager
- c. Uteservering
Uteservering av alkoholholdig drikk som nevnt i punktene (a) og (b) ovenfor skal ikke finne sted lengre enn til kl. 0200.

Ev. forbud mot skjenking av alkoholholdig drikk fastsatt i alkoholloven skal til enhver tid gjelde.

2. Vedtaket fattes som forskrift i medhold av forvaltningslovens kap. VII om forskrifter.

3. Forskriften gjelder samtlige bedrifter som har skjenkebevilling for øl, vin og brennevin i Flekkefjord kommune.

4. Fastsatt skjenketid kan utvides for en enkelt anledning i samsvar med vedtatt delegasjonsmyndighet.

5. Forskriften gjøres gjeldende fra 1. juli 2004.»

I Alkoholpolitiske retningslinjer for Flekkefjord kommune 2024-2028, vedtatt av bystyret 26. september 2024, er følgende fastsatt om skjenketider:

«I Flekkefjord kommune er maksimal skjenketid for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 fra kl. 08.00 til kl. 02.00 alle dager. Maksimal skjenketid for alkoholholdig drikk gruppe 3 er fra kl. 13.00 til kl. 02.00 alle dager jf. alkoholloven § 4-4 2 ledd. Konsum av alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp og gjestene må ha forlatt skjenkelokalet innen kl. 02.30.

De nevnte skjenketider gjelder både innen- og utendørs. Skjenketider kan differensieres ut ifra type driftskonsept, og skjønn i forhold til virksomhetens omgivelser.

Når virksomheten påfører naboer uforholdsmessig store ulemper, som for eksempel brudd på politivedtektenes bestemmelse om ro på offentlig sted etter kl. 23.00 eller ved større ansamlinger av folk etter stengetid, så kan administrasjonen behandle enkeltsaker, og sette vilkår for bevillingen, etter skjønn i tråd med alkohollovens § 3-4a 2.ledd og § 4-3 2 ledd.

Det innvilges ikke søknad om utvidelse av skjenketid utover kl. 02.00 for en enkeltanledning.

Ifølge alkoholloven §§ 3-2 og 4-3, som gjelder hhv. salgs- og skjenkebevilling, kan det settes vilkår for bevillingen i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige regler.

Adgangen til å stille vilkår i forbindelse med salgs- og skjenkebevillinger er et alkoholpolitisk virkemiddel for kommunen. Det kan settes både generelle vilkår for alle skjenkesteder i kommunen, og individuelle vilkår i tilknytning til hvert enkelt bevillingsvedtak.

Vilkår kan settes for alle typer bevillinger; alminnelige skjenkebevillinger, bevillinger for en bestemt del av året, eller en enkelt bestemt anledning, og ambulerende bevillinger. Overtredelse av vilkår i bevillingsvedtaket kan føre til tildeling av prikker i henhold til alkoholforskriften kapittel 10.»

Det vises også til punkt 3, tredje kulepunkt i bystyrets vedtak i saken:

«Kommunen kan i tråd med alkoholloven § 4-3 knytte vilkår til bevillingen. Det kan eksempelvis vedtas forskjellige skjenketider for utendørs- og innendørs servering. Ved vurdering av bevillingsvilkår legges det blant annet vekt på Forskrift om politivedtekt for Flekkefjord kommune § 2-1, med den generelle bestemmelsen om nattero mellom kl. 23:00 og kl. 06:00, eller forhold som kan knyttes til de formål alkoholloven skal fremme.»

En midlertidig utvidelse av skjenketidene under fotball-VM 2026 forutsetter vedtak om unntak fra de alkoholpolitiske retningslinjene fra bystyret, med forbehold om at den foreslåtte lovendringen vedtas. I tillegg vil det ved enkeltvedtak om utvidet skjenking være nødvendig med dispensasjon i medhold av punkt 4 i Forskrift om skjenketider for øl, vin og brennevin, Flekkefjord kommune, Vest-Agder (FOR-2004-04-01-604).

Kampstart for de forskjellige VM-kampene varierer mellom kl. 18.00 og 06.00 (norsk tid). Norge er satt opp med følgende kampprogram i gruppespillet (kampstart, norsk tid):

17. juni: Irak – Norge kl. 00.00
23. juni: Norge – Senegal kl. 02.00
26. juni: Norge – Frankrike kl. 21.00

Av disse kampene er det kun kampen mot Senegal som vil vare utover ordinær skjenketid (som i Flekkefjord kommune opphører kl. 02.00). Eventuelt videre kamppoppsett for Norge i sluttspillet vil avhenge av om Norge går videre, samt av Norges plassering i gruppespillet. Noen av 16-delsfinalene, åttendedelsfinalene og kvartfinalene er satt opp slik at de vil kunne vare utover ordinær skjenketid. Semifinalene, bronsefinalen og finalen vil derimot ikke vare utover ordinær skjenketid da disse er satt opp med kampstart hhv. kl. 21.00 og 23.00 (norsk tid).

En midlertidig utvidelse av skjenketidene må ses i sammenheng med næringspolitiske interesser, hensyn til folkehelse, trygghet, nattero, ordensmessige forhold mv.

Rådmannen vurderer at en midlertidig utvidelse av skjenketidene i forbindelse med fotball-VM kan bidra positivt til serveringsbransjen, samtidig som innbyggerne og tilreisende får et tilbud som er tilpasset et svært populært VM-arrangement med norsk deltakelse som pågår nattestid etter norsk tid.

Hensynet til nattero for beboere i området er tungtveiende. Fotball-VM arrangeres 11. juni–19. juli. Skoleslutt før ferien er normalt 19. juni. Særlig i siste del av arrangementet kan noen være borte på ferie, men det må påregnes at beboere skal på jobb om morgenen. Ulempene vil kunne reduseres hvis skjenketiden kun utvides til å gjelde innendørs.

En regulert og tidsavgrenset utvidelse av skjenketidene vil legge til rette for mer kontrollerte former for alkoholkonsum, ved at publikum i større grad benytter etablerte serveringssteder fremfor flere uorganiserte private arrangementer og hjemmefester rundt om i kommunen. Dette kan bidra til bedre oversikt og kontroll, og dermed redusere risikoen for flere samtidige ordensforstyrrelser ulike steder i kommunen. Slike forhold kan tale for at flest mulig bør samles i ett eller få tilrettelagte steder for å se kamper. Av hensyn til de betydelige kostnadene for lisenes til å vise kamper, er det ikke påregnelig at mange serveringssteder vil ta seg råd til å vise kamper, noe som er en forutsetning for rett til utvidet skjenketid.

Også andre hensyn, som hensynet til ansatte i serveringsbransjen, kan tale mot utvidelser av skjenketider. Arbeidsmiljøloven setter imidlertid klare begrensninger mht. lovlig arbeidstid m.m.

Ettersom det er flere hensyn som kan tale mot at skjenketidene utvides – herunder hensynet til nattero m.m. – innstiller rådmannen på at muligheten for utvidelse blir avgrenset.

Det foreslås at muligheten for utvidet skjenking avgrenses til kun å gjelde innendørs de nettene Norge spiller kamper, og ikke lenger enn til kampslutt for Norges kamp (inkl. evt. ekstraomganger og straffesparkkonkurranse). Med en slik avgrensning vil utvidet skjenketid kun være aktuelt for netter der slike kamper varer utover kl. 02.00. Dersom Norge ikke går videre fra gruppespillet, vil det kun være tale om én enkelt natt. Det forutsettes videre at konsum av alkoholholdig drikk i samsvar med alkoholloven § 4-4 sjette ledd må opphøre senest 30 minutter etter kampslutt. I tillegg foreslås det at gjestene må ha forlatt skjenkestedet innen samme tidspunkt.

På denne måten mener rådmannen at det oppnås en rimelig balanse mellom hensynet til næringsliv, tilbud til innbyggerne og de tilreisende på den ene siden og hensynet til folkehelse, trygghet, nattero og orden mv. på den andre siden.

Konsekvenser for barn og unge

Hensynet til barn og unge tilsier at det bør utvises forsiktighet med utvidede skjenketider. Alkohol kan ha betydelige konsekvenser for andre enn brukeren selv, blant annet for barn av foreldre med alkoholproblemer og personer som utsettes for alkoholrelatert vold. Økt eksponering og høyere forbruk blant voksne, vil kunne skape utrygge situasjoner for barn og unge.

Konsekvenser for folkehelse

Hensynet til folkehelse tilsier at det bør utvises forsiktighet ved utvidelse av skjenketider. Den restriktive alkoholpolitikken i Norge begrunnes med hensyn til folkehelse og solidaritet, og bidrar til at de mest sårbare beskyttes mot skadelig bruk. Begrensning i fysisk tilgjengelighet av alkohol er et av de best dokumenterte og mest kostnadseffektive virkemidlene for å redusere alkoholbruk. Utvidede skjenketider og høyere alkoholforbruk gir større sannsynlighet for økt forekomst av alkoholrelatert vold og skader, særlig i de sene nattetimer. Fotball-VM representerer en kontekst som kan forsterke risikoen, og flere studier viser sammenheng mellom store idrettsarrangementer med alkohol og økt forekomst av vold i nære relasjoner og økt konfliktnivå. Dersom skjenketidene likevel utvides, er det viktig at det gjøres innen tydelige og ansvarlige rammer, samt å ha synlige alkoholfrie alternativer tilgjengelig.

Konklusjon

Rådmannen anbefaler at maksimaltiden for innendørs skjenketid skjenking av alkohol i gruppe 1 og gruppe 2 i Alkoholpolitiske retningslinjer for Flekkefjord kommune 2024-2028, blir endret til kl. 06.00 under fotball-VM for herrer 2026. Det forutsettes at foreslått lovendring blir vedtatt. Utvidet skjenketid har vilkår om at skjenkestedet viser direktesendte kamper fra fotball-VM for herrer 2026 for gjestene sine.

Utvidelsen av maksimal skjenketid avgrenses til å gjelde innendørs og til netter hvor Norge spiller kamper, og utvidelse gjøres ikke lenger enn til kampslutt (inkl. evt. ekstraomganger og straffesparkkonkurranse).